

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ (КИТАЙ)

ФІЛОСОФСЬКА СПАДЩИНА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

**ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНИХ ЧИТАНЬ**

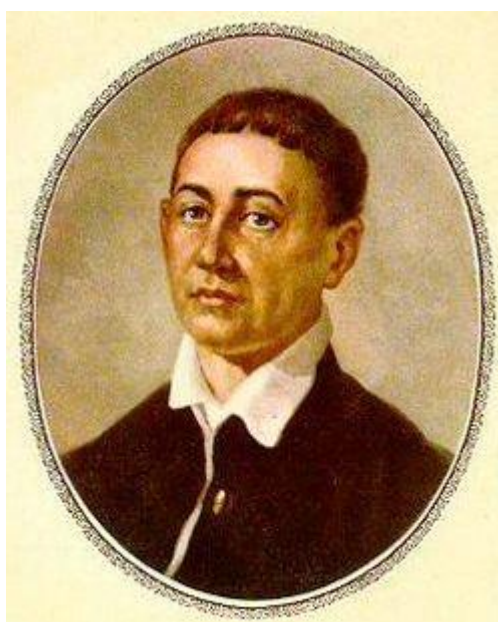
WITHIN THE FRAMEWORK OF THE UKRAINIAN-
CHINESE EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC PROJECT
"EDUCATION IN A GLOBALIZED SOCIETY:
PHILOSOPHY, MANAGEMENT, CULTURE (CURRENT
TRENDS, ECONOMIC OPTIONS AND INTERNATIONAL
PRACTICES)"

ОДЕСА-БЕНБУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
АНЬХОЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЕКОНОМІКИ (КИТАЙ)

до 300-річчя з Дня народження

ФІЛОСОФСЬКА СПАДЩИНА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Програма та матеріали міжнародних читань

Within the framework of the Ukrainian-Chinese educational and scientific
project

"EDUCATION IN A GLOBALIZED SOCIETY: PHILOSOPHY,
MANAGEMENT, CULTURE (CURRENT TRENDS, ECONOMIC OPTIONS
AND INTERNATIONAL PRACTICES)"

Одеса-Бенбу
2022

УДК: 101.1

Затверджено до видання вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Кадієвська І. А., доктор філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, політології, психології і права Одеської державної академії будівництва та архітектури

Рибка Н. М., кандидат філос. н., доцент кафедри філософії та методології науки Національний університет «Одеська політехніка»

Філософська спадщина Григорія Сковороди. Програма та Матеріали Міжнародних Сковородинівських читань (27 жовтня 2021 р.) / За заг. редакцією О. Б. Петінової; Університет Ушинського, Аньхойський університет фінансів та економіки. – Одеса-Бенбу, 2022. – 78 с.

27 жовтня 2021 року напередодні 300-річчя з Дня народження національного мислителя Григорія Савовича Сковороди пройшли Міжнародні Сковородинівські читання. Григорій Сковорода є найяскравішим представником української філософії. Він створив оригінальне вчення, джерелами якого були антична філософія, стоїцизм, епукуреїзм, неоплатонізм, а також християнська світоглядна картина світу.

Готуючись до святкувань, в рамках Меморандуму про співробітництво кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського разом з Аньхойським університетом фінансів та економіки (Anhui University of Finance and Economics) (КНР) організували міжнародну зустріч. До неї долучились ЗВО – партнери Університету Ушинського: Львівський державний університет внутрішніх справ, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Державний університет «Одеська політехніка», Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку, Черкаський державний технологічний університет, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Одеський національний морський університет.

Збірник включає програму заходу та матеріали.

раціоналізувати, тому людина може явити себе істинно не стільки у словах чи промовах, скільки у вчинках, у вибудовуванні свого життя відповідно до своєї натури, тобто – через ту працю, яка їй споріднена. За Сковородою, праця є обов'язковою умовою і самореалізації людини, і її щастя, бо в праці людина пізнає себе, здобуває те, що вона створює сама і, нарешті, певним чином долає силу матеріального, вносячи у світ та своє життя сенс, внутрішню душевну злагоду. Спадщина Г.С.Сковороди містить осмислення морально-етичної сутності українського народу, його духовності, прагнення волі, правди, справедливості

Вагомість творчості Сковороди полягає у тому, що великий мислитель намагався власним прикладом показати важливість сповідування вічних істин в житті людини. Проповіданням власної філософської доктрини та веденням відповідного способу життя, філософ виказував шлях порятунку українського народу від деморалізації та денационалізації. У своїх творах філософ проголошував любов до свободи, до рідного краю, висловлював незгоду з соціальним гнітом.

Список використаних джерел:

1. Ушкалов Л. Григорій Сковорода: семінарії Л.Ушкалов. Харків: Основа, 2004. 896 с.
2. Чижевський Д. Філософія Г. С. Сковороди / Д. Чижевський. Х.: Прапор, 2004. 272.

Г. Врайт, С. Бикова

Університет Ушинського, Одеська державна академія будівництва та архітектури, Одеса

ПРОБЛЕМА ЛЮДИНИ ЯК ЦІННОСТІ У ФІЛОСОФІЇ Г. С. СКОВОРОДИ

В українській філософській думці проблема людини розкривалась через толерантність, екзистенціальний характер філософствування, індивідуалізм, персоналізм як підкреслена значимість особистості і кордоцентризм.

Думки щодо цінності людини (після Бога) містяться у літературно-філософських працях Київської Русі, коли найвищою цінністю людини були її моральність, а вчинки цінувалися не за їх результатами, а за тими моральними мотивами, що спонукали людину до них (прикладом може слугувати урочиста зустріч киянами князя Ігоря, незважаючи на те, що він потерпів поразку у боротьбі з половцями. Адже мотивом його походу було святе бажання звільнити свою Батьківщину від іноземної навали).

Українська класична філософія починається з робіт Г. С. Сковороди, в яких він виступає, перш за все, як філософ-мораліст, гуманіст, що прославляє духовний початок в людині. В його вченні про три світи та дві натури особливе місце відведено саме людині, яка є другим світом (малим, мікрокосмом) після

великого (макрокосмосу, природи). Людина, - на думку Г. С. Сковороди, - це активна ланка в гармонійній взаємодії мікро- та макрокосмосу. Вислів Сократа «Пізнай самого себе» Г. Сковорода пояснює як пізнання своєї вищої природи, духу, розуму, бо природою «внутрішньої» натури людини є Бог. Людина – це центр, в якому здійснюється та набуває змісту єдність символів трьох світів. Споглядати божественний зв'язок можна лише «серцем». Це основа та джерело людського буття. Згідно поглядів Г. Сковороди, для досягнення щастя людині необхідно пізнати себе і знайти відповідний своїй природі спосіб життя. «Споріднена» праця є однією з найважливіших передумов досягнення людиною щастя, реалізації справді людського способу життєдіяльності, самоствердження людини. Праця за покликанням, яка відповідає пізнаній внутрішній природі, потребам і вродженим нахилам людини, є найвищою насолодою і справжнім щастям. «Споріднена праця» сприяє відчуттю повноти свого буття, перетворенню пересічної людини на особистість.

Ідея перетворення є центральною у філософській творчості Г. С. Сковороди. У своїх творах він закликає стати істинною людиною: із зовнішньої – внутрішньою, із тілесної – духовною і в такий спосіб поєднатися з Богом, отже, з природою всього сутнісного. Близька ідея притаманна і поглядам М. Гоголя, згідно якої єдиний шлях особистісного самоствердження, самовдосконалення та піднесення – це улюблена справа людини, що поглинає всю її.

Філософська традиція Г. С. Сковороди отримала подальший розвиток у творчості Памфіла Даниловича Юркевича у його цілісній філософсько-антропологічній концепції «Філософія серця», в якій пропонується оригінальний і нетиповий для його епохи погляд на людину як на конкретну індивідуальність.

На початку ХХ століття в українській філософській думці перейняли і продовжили розвивати тему самості, цінності людини та її місця в соціумі П. Грабовський, І Франко, М Драгоманов та інші мислителі, які намагались визначити цінність людини як особистості через взаємозв'язок з аналізом властивих для їх часу суспільно-економічних та політичних умов.

Ю. Міхальова
Університет Ушинського, Одеса

КОНЦЕПТИ ДРУЖБИ ТА ЛЮБОВІ В ЕТИКО-АКСІОЛОГІЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ Г. СКОВОРОДИ

Досвід набутий нащадками є важливою ланкою, яка з'єднує покоління і саме використання цього досвіду є актуальною проблемою сьогодення, оскільки великі масиви знань накопичуються і передаються із покоління в покоління, однак вже довгий час залишаються лише потенційною можливістю і тому саме реалізація цього досвіду набуває важливого практичного значення.